

Anul 59
Seria II-a Nr. 467
8 PAGINI — 15 BANI
Miercuri 5 decembrie 1956

ALBINA

REVISTA SAPTAMINALA A ASEZAMINTELOR CULTURALE

Citiți în pag. 6-a
20 de ani
de la proclamarea
Constituției sovietice

La Moscova, în marele palat al Kremlinului, au avut loc tratativele între delegația guvernamentală a R.P.R. și cea a U.R.S.S.
In fotografie: Aspect de la una din ședințe.

Pornind din vechea cetate a Brașovului, șoseaua se înfige ca o săgeată în poalele Carpaților de miazăzi. Ea străbate trei comune bogate care, în anii puterii populare, au luat tot mai mult aspectul unor orașe: Cristianul, unde s-a ridicat o fabrică de asfalt rece, Rîșnovul, în care dintr-un vechi și pipernicit atelier capitalist oamenii muncii au construit o uzină modernă producătoare de scule, și Tohanul. În Bran, vechiul local de huzur al Hohenzollernilor, iar azi centru important de refacere a sănătății celor ce muncesc. Șoseaua se transformă într-un drum de țară pietruit care, rotit ca o șirlează, urcă, tot urcă spre culmile Carpaților.

Cînd în Fundata stăpîneau boierii...

La peste 1.000 m. altitudine, pe crestele Carpaților, se află o comună căreia îi spune Fundata. După cum e lesne de înțeles, denumirea îi vine de la felul așezării sale, de la afundarea ei între coclauri, în munți. Așezarea e veche și-și are legenda și istoria sa. Dintr-un mic cătun ce reprezenta cu zeci de ani în urmă, ea are astăzi 2.600 de locuitori cu 296 de gospodării care se întind pe o suprafață de 46 kilometri pătrați. Populația este formată numai din romîni, dar cu toate acestea, pînă în 1918 comuna era împărțită în două: jumătate făcea parte din România, iar jumătate din Austro-

DAMENI ȘI FAPTE dintr-un sat de munte

Reportaj de VASILE INOAN

Ungaria. Granița despărțea artificial consăteni, rude, frați.
În Austro-Ungaria grofilor, magnaților, a jandarmilor cu pene de cocoș, ca și în România boierilor și capitaliștilor, viața poporului nu era de loc ușoară. Muncitorul, fie el român, maghiar sau de altă nație, adesea aci n-avea de lucru, iar cînd gă-

sea ceva treabă, primea pentru aceasta abia atît cît să-și poată țîrî zilele de azi pe miine. Țăranul muncitor era de asemenea la cheremul grofilor, boierilor, chiaburilor. Mai asuprit încă decît al multora, era traiul țăranilor din satele de munte.

În Fundata, ca și în alte sate de munte pămîntul nu-i de loc roditor. El dă hrană numai vitelor, oilor; omului însă nu. În trecut, dacă cîneva voia să aibă mălai pentru mămăligă trebuia să lase vitele și oile în grija copiilor și să plece la șes, de unde în schimbul exploatării muncii sale să aducă acasă așa zisul „ciștiș în natură”. Aceste bucate abia de ajungeau pînă în primăvară. După topirea zăpezii, muntenii luau din nou desagii în spinare și porneau la șes după alimente.

Despre viața trecută și prezentă a acestui sat de munte ne povestesc mai mulți localnici, Grupul nostru, al vizita-

torilor, este format din ziariști sovietici și romîni. Date interesante ne furnizează bătrînul dascăl de școală Ciurea Elvir, care de peste 35 de ani se ocupă cu grija de luminarea copiilor muntenilor.

La întrebările noastre răspunde, de asemenea, președintele sfatului popular comunal, tînărul Gheorghe Voinescu. Iar cuvintele lui sînt aprobate de cei prezenți.

— În timpul regimului burghez-moșieresc — spune președintele — la Fundata erau tari și mari boierii Ghica Anastasie și Elena Bunescu. Despre isprăvile lor țăranii își amintesc cu ură. O dată, boierul Ghica a dat unor săteni pămînt de casă cu obligația ca aceștia să-i curețe un teren mai mare de pădure și să-l facă bun de pășunat. Dar după ce țăranii au terminat munca, boierul n-a mai vrut să respecte tocmeala și le-a cerut să-i restituie locul dat pentru casă. Ei i-au amintit boierului de înțelegere. Acesta însă i-a dat în judecată. După ani de zile, judecata s-a terminat în favoarea țăranilor.

— Că am ciștișat noi, e un fel de a spune — interveni un țăran în discuție. — Noi n-am înapoiat pămîntul boierului, dar spezele de judecată pe care le-am suportat făceau tot atît cît costa pămîntul. Așa că tot noi am fost în pierdere.

Pentru ca tabloul vieții din trecut a satului să fie cit mai complet, trebuie adăugate încă cîteva detalii. În trecut, în sat, bolile secerau zeci de copii și vîrstnici. Un singur medic de plasă răspundea — în afară de Fundata — de încă 8 sate. Școala din comună era veche și neîncăpătoare. În sat erau analfabeți. Nu exista la Fundata nici cîmin cultural și nici dispensar. Acest sat ca și multe altele, nu se bucura de grija statului burghez. Singurii reprezentanți ai statului care-l vizitau cel mai des erau jandarmii, perceptorii. Iar aceștia — după cum bine își amintesc sătenii — nu dădeau ci luau. Și încă cum luau, luau cu japca.

Tovarășa dr. Barbu dînd consultații copiilor sătenilor.

(Continuare în pag. 3-a)

Tamburașii din Sînmartin

Cum s-au petrecut lucrurile, Mișcovi Arcadia nu-și mai amintea bine. Copleșit de emoție, el a deslușit în ropotul de aplauze doar atât: „Orchestra de tamburași din Sînmartinul Sîrbesc: mențiune pe țară”.

Cîteva zile mai tîrziu solii dansului și cîntecului, ce s-au întrecut în finala celui de al IV-lea concurs al artiștilor amatori, se înapoiau în satele lor. Printre ei, tamburașii din Sînmartin duceau în satul lor drag din cîmpia însoțită a Banatului încă o victorie, rod al unei munci îndelungate și răbdătoare.

Istoria orchestrei de tamburași din Sînmartinul Sîrbesc începe cu aproape 30 de ani în urmă. Atunci, într-una din zile, Milivoi Stoianovici, învățător și mare iubitor de muzică, adunase în jurul său cîteva tineri la care observase dragoste și înclinare pentru muzică.

— Cej din Checia au orchestră — spuse învățătorul uitîndu-se la ei într-un amuzant fel.

— Nu-i cine știe ce — răspunseră unii, neștiind unde vrea s-ajungă dascălul lor.

— Dar noi n-avem nici atît, cu toate că...

— Noi cîntăm mai bine ca ei — se lăudară tinerii.

— Cîntați, nimic de zis, dar fiecare cum îl taie capul și... nu vă aude decît satul. Ce ar fi dacă ne-am face și noi auziți peste hotarul satului? Să înființăm și noi o orchestră — insistă Milivoi Stoianovici.

Coarda simfonică a fost atinsă. O orchestră de tamburași în Sînmartinul Sîrbesc, iată scopul.

— N-avem bas — se auzi o voce — și muzica fără bas e ca mîncarea fără sare — Ne trebuie bas, altminteri ne facem de rusine — întărîră tinerii.

— O să avem și bas — răspunse învățătorul. Și încă ce bas!

Așa a luat naștere orchestra. La început proaspătii tamburași cîntară pe lingă orchestra din Checia pentru a deprinde meșteșugul muzicii, apoi alcătuiră o formație a lor.

Au trecut ani de atunci. După 23 August 1944, orchestra de tamburași începe să activeze ca formație artistică a căminului cultural „N. Bălcescu” din comuna lor. Acordurile orchestrei încep apoi să fie auzite și la căminele culturale din comunele Cenei, Rădna, Dinaș, Variaș, Sîmpețrul Mare. În anul 1946 și 1947, tamburașii iau parte la concursurile organizate la Timișoara unde ocupă de două ori locul I. Astfel, atunci și în anii ce urmară se împlini dorința celor din Sînmartinul Sîrbesc: orchestra lor compusă azi numai din membri ai gospodăriei colective, deveni cunoscută peste hotarul satului, în toată regiunea. Ba mai mult. Invitată de cîteva ori să cînte la București în fața posturilor noastre de radio, i se duse faima în întregă țară.

Dacă întîmplător pașii te poartă pe sub ferestrele internatului școlii de 7 ani, în anumite ore din săptămîină poți auzi acordurile unei orchestre de tamburași alcătuită din pionieri.

— Pepiniera orchestrei mari — îi răspunde Șeșin Miian, conducătorul orchestrei de pionieri. Din anul 1946 cînd a luat ființă orchestra de tamburași din școală, ea a dat multe cadre orchestrei mari. Mirianici Gioca, Dragaciki Vacul, Perinat Sava și alții din orchestra mare au învățat să cînte în orchestra școlii. În prezent, alți 5 elevi se pregătesc pentru intrarea în orchestra căminului nostru cultural.

Cînd seara coboară peste sat, o dată cu luminile ce răsar pe uliți, pot fi auzite la căminul cultural, cîntece vesele care-ți vorbesc despre viața nouă a țărînimii muncitoare, doine și hore sîrbești, mai vechi, ca „Malo Kolo” (hora mică), „Velico Kolo” (hora mare) sau cîntece de dragoste ca „Bere țura flav Iorgovan” (Culege dragă liliac albastru). Tamburașii repetă în fiecare seară.

C. MUNTEANU

CARTI NOI

Figuri de luptători ai mișcării muncitorești din țara noastră — Constantin Ivănuș — E.S.P.L.P. 64 pagini 1,05 lei

Shakespeare — Hamlet, prinț al Danemarcei — tragedie — Colecția „Biblioteca pentru toți” E.S.P.L.A. 232 pagini 4,50 lei

A. P. Cehov: Opere — vol. V. (Povestiri 1886—1887) — Editura Cartea Rusă 560 pagini 15 lei

Petre Niță: Seară culturală în sat. Colecția „In ajutorul activistului utemist”. Edit. tineretului. 56 pagini 0,50 lei

Obiectivul fotografic n-a putut prinde decît două dintre carele pline cu știuleți de porumb. Erau în total șase la număr, iar încărcătura se ridică la peste 3.000 de kg. Stăpînul acestei întregi avuții este Francisc Szabo cel ce mină carul cu boi.

Biografia lui Szabo este atît de pușin complicată, încît ea poate fi povestită în cîteva cuvinte. Neavînd pămînt, a lucrat pe la cei cu multe jugăre, de mic copil și pînă în primăvara acestui an. Din aprilie în satul lor s-a înființat o gospodărie agricolă colectivă, și tot de atunci Szabo e colectivist.

Asadar, Francisc Szabo n-a împlinit încă anul de cînd este colectivist. Totuși, în cele opt luni de zile cîte au trecut de la înființarea gospodăriei colective și pînă acum, familia lui Szabo, destul de numeroasă, (el, nevastă-sa și șase copii) a avut un venit ce a întrecut orice așteptare: peste 40 de kg. produse, plus cîte 9 lei pentru fiecare zi-muncă, sau în total 5.000 kg. de grîu și porumb, peste 2.000 kg. de cartofi, turaje un vagon etc. La toate acestea se mai adaugă cei 3.762 lei. Cum spune chiar el, un venit pe care înainte nu-l putea avea nici în patru ani de zile.

Dar nu numai Francisc Szabo, care pînă mai ieri n-avea drept avuție decît brațele sale de muncă, este mulțumit de hotărîrea luată în aprilie, de a intra în colectivă. Să luăm pe un alt colectivist și anume pe N. Imre sau cum îi mai spun sătenii baci Imre. Înainte de a fi în gospodăria colectivă, el se număra printre țărînimii cu gospodărie mijlocie, fiind proprietar a 4 hectare de pămînt. Tocmai avînd în vedere acest fapt, te-ai aștepta ca de la el să n-auzi încă cuvinte rostite cu atîta hotărîre despre gospodăria colectivă, căci timpul care a trecut de la înființarea colectivei lor este totuși destul de scurt — opt luni de zile. Trebuie să știi însă, că baci Imre este tot atît de mulțumit ca și Francisc Szabo. L-au mulțumit faptele. Adică veniturile care i-au răscolit munca.

Pînă în prezent, în carnetul de muncă al lui Imre cifra zilelor-muncă efectuate numai de el a ajuns la 240. Pentru ele a primit 1.195 kg. de grîu, peste 1.800 kg. de porumb, 1.027 kg. de cartofi etc. După cum se știe, el nu va fi nevoit să oprească din aceste produse nici pentru sîmîntă sau întreținerea vitelor, nici pentru cote și nici pentru a plăti impozitul agricol. Toate aceste obligații intră în seama gospodăriei colective.

Este bine și necesar să mai dăm un exemplu în satul Moldovenești o parte din gospodari au intrat în întovărășirea agricolă și în gospodăria colectivă, alții au mai rămas de-o parte. Printre aceștia se numără și mijlociașul Imre I. Palfi. Gospodăria sa se aseamănă mult cu aceea pe care a avut-o N. Imre înainte de a fi colectivist. Tocmai de aceea o mică comparație nu va fi de prisos. Anul acesta Palfi a scos grîu 2.460 de kg., porumb 1.100 de kg., cartofi 3.000 de kg., culturi principale în gospodăria sa. Palfi a trebuit să oprească pentru sîmîntă, întreținerea vitelor și cote 606 kg. de grîu, 964 kg. de porumb și 2.750 kg. cartofi. De asemenea, el va mai trebui să vîndă ceva cereale pentru a face rost de bani ca să plătească impozitul agricol. Calculați și dvs. și veți vedea de ce este mulțumit colectivistul baci Imre.

Gospodăria colectivă „I. Mai” din comuna Moldovenești, raionul Turda, nu este mare. Nici multe hectare de pămînt nu are și nici vite de muncă în număr suficient. Comasarea terenului adus de oameni a fost terminată către jumătatea lui aprilie. Greutățile acestea ivite la început n-au putut însă deveni piedici. Căci ceea ce altădată făceau cu plugul tras de vite acum au făcut cu plugul tras de tractoarele S.M.T. Cîmpia-Turzii. Ei au putut face la vreme toate arăturile și însămînțările de primăvară: lucrînd în comun au putut face, de ase-

Din nou despre puterea muncii unite

menea, toate lucrările de întreținerea lanurilor; au secerat și treierat la vreme și ce înseamnă aceasta, ne-o dovedesc cifrele în limbajul lor. La întovărășirea agricolă din sat, unde în comun se fac doar arăturile, grîul n-a fost pîvit așa cum s-a făcut în gospodăria agricolă colectivă. Numai această lucrare a adus colectivității un plus de 1.000 kg. de grîu la hectar. La fel și cu porumbul. Colectivității l-au prășit ori de cîte ori a fost nevoie. Întovărășii mai puțin, iar cei din afară și mai puțin. Fiecare prășită a adus colectivității cîteva sute de kilograme boabe în plus.

Și încă multe fapte pot fi citate, fapte care dovedesc puterea muncii unite.

E. CHELBAȘU

În comuna Roma din raionul Botoșani, unde m-au dus treburile mai zilele trecute, am văzut, printre altele, și o bibliotecă. Cărți prea numeroase nu erau. Ceva mai multe de o sută. Dar țî-era mai mare dragul să privești cărțile, cum se insiruiău pe polci-oare, îmbrăcate toate în scoarțe din hirtie sinilie.

O să-mi spuneți, poate, că prea mare lucru nu am văzut. Așa și este, dar biblioteca lingă care am zăbovit, avea ceva deosebit. Nu se afla nici la cămin, nici la gospodărie. Am găsit-o în casa de curînd clădită a colectivității Mihail Gaftiniuc. Un dulăpior din lemn de brad, în care omul își așezase comoara: cărțile! Cărți păstrate cu grija celui care a îndrăgii titlul, care știe să prețuiască slova tipărită.

Omul scoate cartiile din dulap, mi le arăta, îmi povestea cîte ceva despre fiecare, iar eu desluseam tot mai limpede, cum s-a născut în sufletul lui Mihail Gaftiniuc dragostea pentru citit, cum a izbutit să-și înfiripe o bibliotecă personală.

— Asta e prima carte pe care mi-am cumpărat-o! — mi-a spus el, arătîndu-mi un volum. Erau poeziile lui Mihail Eminescu.

— Luasem cartea cu poeziile lui Eminescu — povestii mai departe Gaftiniuc — de la biblioteca căminului. Nu mă mai săturam citînd-o. Trecuseră vreo două, trei săptămîni și eu parcă tot nu mă înduram s-o dau înapoi. Bibliotecarul mă tot zorea: „Ad-o îndărăt. Măi omule, că mai vor și alții să citească”. N-am avut încotro și am înapoiat-o. După cîteva zile mă aflam pe la cooperativă tupa cumpărături. Mă întîlnesc acolo cu bibliotecarul. Zice omul: „Hai să ne uităm pe la sectorul de librărie, să vedem ce cărți au mai venit!” „Hai!” zic și eu. Dar cînd mă uit în raft, ce să văd? O carte cu

Muzica noastră este apreciată de oaspeții străini

Turiștii străini care ne vizitează țara, sînt din ce în ce mai numeroși. În cursul acestei veri, n-a fost zi în care să nu fi poposit la București oameni dornici să ne cunoască țara. Au venit solii din toate colțurile pămîntului: indieni, libanezi, mexicani, chilieni, englezi, americani, egipteni, francezi, germani norvegieni, austrieci, uruguaieni, italieni, fără să mai punem la socoteală pe cei veniți în mare număr din țările mai apropiate.

Turiștii străini sînt foarte mari amatori de cusături naționale; ei cumpără, unde găsesc, costume, fote și ii, cămăși, păpuși, iar în ultima vreme am putut observa cum se interesează de muzica noastră populară, de cîntecele noastre de la țară. Ei se duc la magazinele ce vînd plăci de patefon și cer cîntecele noastre populare din diferite regiuni ale țării. Bunăoară, sînt foarte cerute plăcile care au cîntece imprimate de Maria Lătareșu, Emil Gavriș, Maria Tănase, Fănică Luca. În magazinul „Muzica” din București — unde se vînd plăci, partituri și instrumente muzicale, dintre care unele fabricate în țara noastră — poți vedea adesea turiști străini care pun să li se cînte la patofon plăci cu muzica noastră populară — mulți cer note cu compoziții românești. Mulți străini cumpără instrumente de muzică de la noi, cum s-a întîmplat de curînd cu un pictor indian. El a cumpărat de la magazinul „Muzica” o cobză românească — instrument pe care nu-l mai văzuse niciodată. Cînd a fost întrebat ce l-a îndemnat să cumpere cobza, pictorul indian a răspuns că vrea să ducă un dar nevastei sale care o să se bucure mult, fiindcă strunele cobzei îi vor aminti de un instrument indian care scoate aceleași sunete. Numai forma instrumentului este alta.

Magazinul „Ununii compozitorilor din R.P.R.” în urma cererilor ce i s-au adresat, a hotărît să caute pe cei ce meșteresc naiul ca să le comande acest instrument pentru turiștii străini care nu cunosc pe la ei asemenea lucru.

scoarțe roșii: „Poezii” de Mihail Eminescu. „Uite cartea care țî-a plăcut!” zice bibliotecarul. O iau în mîna, mă uit la preț. Nu era scumpă. Și-am cumpărat-o!

Colectivistul Mihail Gaftiniuc își cumpărase prima carte. Cu banii aia putea să bea un rachiu, sau să cumpere două pachete de tutun. Dar el a preferat să-și ia o carte. Cînd a ajuns acasă, a îmbrăcat cartea în hirtie albastră, ca să nu i se murdărească scoarțele.

A mai cumpărat de-atunci și alte cărți. Cînd mergea la cooperativă, sau se ducea pînă în Botoșani și îi rămînea un ban de prisos, îl dădea pe cărți. La început cumpăra numai cărți de literatură. Lată-le însirate pe unul din rafturile dulăpiorului din lemn de brad: „Klim Samghin” de Maxim Gorki, „Pămînt desțelenit” de Mihail Sorohov, „Povestiri” de Mihail

Sadoveanu, „Ciobanul care și-a pierdut oile” de Petru Vintilă și altele.

Pe celălalt raft alte cărți, cumpărate mai de curînd. Titlurile lor îmi vorbesc singure despre preocupările lui Mihail Gaftiniuc: „O experiență rodnică (din succesele dobîndite de colectivității din Lenaheim, la cultura porumbului)”, „Cum putem obține recolte bogate de floarea soarelui”...

Cele mai multe dintre cărțile de pe raftul de jos au titluri în care este vorba despre livezi, despre grădini. Pasaie din unele articole sînt subliniate cu creionul, semn că l-au interesat îndeosebi pe cel ce le-a citit.

După ce-am răsfoit broșurile și revistele, le-am așezat îndărăt în dulap, alături de o bucată de rafie, niște foarfece de grădinărie și un briceag pentru altoit. Le-am așezat alături de sculele lui Mihail Gaftiniuc, colectivist fruntaș în brigada de pomicultură.

TRAIAN LALESCU

BIBLIOTECA LUI GAFTINIUC

OAMENII și FAPTE dintr-un sat de munte

(Urmare din pag. 1-a)

În anii puterii populare, Fundata și-a schimbat mult înfățișarea. Anal-fabeții, care mai erau în sat, au învățat cu toții carte. Țăranii care lucrau la păduri ca tăietori de lemne nu mai sînt nevoiți să umble, ca în trecut, pe alte meleaguri după bucate. Ei au la îndemînă pine, primesc zahăr și alimente. În comună este o cooperativă care desface produsele necesare acestor locuitori ai satului din munți. Pentru ceilalți săteni care lucrează la fabricile din comunele apropiate, uzinele le-au pus la dispoziție mijloace de transport.

În comună s-a construit un cămin cultural care dispune de două săli mari: una de spectacole și una pentru bibliotecă, care numără de acum 1.500 de volume. În fosta clădire a vămii Austro-Ungare s-a amenajat dispensarul medical. În curînd se va inaugura și o casă de nașteri. Zilele acestea a intrat în funcțiune școala nouă cu 7 clase luminoase și confortabile. Pentru construirea ei statul a investit un milion de lei.

Directorii și învățătorii școlii elementare de 7 ani din Fundata sînt mîndri de faptul că în anii regimului democrat-popular, foștii lor elevi, copii ai unor țărani dintr-un sat de munte în trecut oropsit, au ajuns oameni mari. Unul din acestia, Victor Băcioiu, este medic la un spital din București, altul, Victor Voicu, este profesor la Politehnica din Capitală, iar al treilea — Alexandru Găvenea, profesor, este șeful secției de învățămînt a sfatului popular raional Stalin. Mulți copii ai țăranilor din Fundata studiază pe socoteala statului în diferite instituții superioare de învățămînt din țară și străinătate. În vechea Romînie burghezomosierească acest lucru n-ar fi fost posibil.

Fără îndoială, la Fundata mai sînt încă multe de făcut. Dar orice om cu judecată sănătoasă își dă bine seama că nu se poate face totul dintr-o dată. Și locuitorii acestui sat de munte își dau seama că numai prin munca lor unită dusă sub îndrumarea comuniștilor și a autorităților locale multe din năzuințele lor vor fi îndeplinite și în viitor.

Doctorița Constanța Barbu — un mare suflet de intelectual patriot

În Fundata, multe din realizările sociale sînt legate de numele doctoriței Constanța Barbu. Alături de comuniști, doctorița Barbu desfășoară o activitate nobilă pentru ridicarea satului în care lucrează.

Despre doctorița Constanța Barbu am auzit prima dată la Orașul Stalin cînd am ajuns la Fundata, despre „doctorița lor” ne-au povestit cu dragoste țăranii. Doctorița Barbu este o fire ciudată — să zic așa. Cînd vine vorba despre ea, o apucă (iară-mi expresia tovarășă Barbu) un fel de muțenie. În schimb, cînd vorbește despre pacienții săi, îi vine graiul ca prin minune. Poate dinșua, care-i de specialitate poate să explice mai bine această metamorfoză. Mie, ca gazetar, îmi vine foarte greu să mă pronunț asupra diagnosticului.

Totuși, cite ceva despre munca tovarășei Barbu am aflat și noi. Două vorbe spuse de președintele sfatului, multe cuvinte rostite de țăranii și o silabă smulsă cu cleștele de la cea în cauză, constituie suficient material pentru a creiona portretul acestui intelectual legat de popor.

Dr. Constanța Barbu este bucureșteancă, fiica unor profesori. Pînă la vîrstă de 25 de ani a trăit în Capitală. Doi ani a lucrat ca medic în Bucegi pe virful Omul. Din 1947 se află în Fundata împreună cu soțul său care îndeplinește funcția de meteorolog.

În 1947, cînd a fost repartizată aici, deși bucureșteancă, a înțeles că locul ei este acolo unde se simte cea mai mare nevoie. Fundata, ca sat de munte, era în deosebi vitregit de regimul trecut. Medicul se arăta rar de tot, iar spitalul era departe.

Bolile făceau ravagii mai ales în rîndul copiilor. Bronhopneumonia era cea mai răspîndită.

În cei nouă ani de cînd lucrează în munți, doctorița Barbu a avut de înfruntat multe greutăți. În primii ani după eliberare noi moșteneam de la regimul trecut încă lipsuri serioase în organizarea asistenței medicale, mai ales la sate. Apoi, dușmanul cel mai hotărît al unui doctor ajuns într-un sat de munte au fost superstiția, leacurile băbești. Se îmbolnăvea copilul unui țăran, babele satului recomandau rețete universale valabile: urină cu zahăr. Era cineva mușcat de ciine turbat, „doftoroaiele” recomandau fum de pîr de porc.

Invingînd neîncrederea sătenilor, greutățile provocate de lipsa medicamentelor,

doctorița a reușit să salveze multe vieți, mai ales de copii. Oamenii din sat își amintesc de multe fapte ale doctoriței lor.

Acum opt ani, un sugaci, Pelin Nicolae, avea o pneumonie cu stare gravă. Părinții copilului, după ce au încercat toate leacurile băbești, l-au adus în agonie — cu luminările la cap — la doctoriță. Ca să-l aducă, părinții au făcut un mare act de curaj. Ei aveau credința că dacă cineva moare pe drum se transformă în strigoi. Totuși, au riscat... Copilul a fost supus unui tratament cu penicilină, iar astăzi este coleg de școală cu una din fetițele doctoriței.

În alt an, izbucnise o epidemie de pojar. Ziua și noaptea, din 3 în 3 ore, doctorița umbra cu siringa la injecții. Printre copiii salvați atunci se află și Mogan Maria.

În zilele acelea grele cînd viața celor mici depindea de intervenția și ajutorul doctorului, Constanța Barbu a învățat două sporturi: schiul și călăria. Dacă cineva crede că a învățat aceste sporturi pentru simplă distracție, se înșală. Ea a învățat acestea împinsă de dorința de a fi cît mai repede la poarta aceluia care-i solicita ajutorul.

Cineva dintre noi, mai în serios, mai în glumă, a întrebat-o dacă știe să se țină bine în șă.

— Drept să spun — răspunse tovarășă Barbu — sînt un prost cavalerist. Prima dată am încălecat din dreapta și nu din stînga. Calul s-a obișnuit așa, deși după cîte am aflat, nu-i reglementar...

Bietul cal, nici n-ar admite să fie încălecat vreodată din stînga...

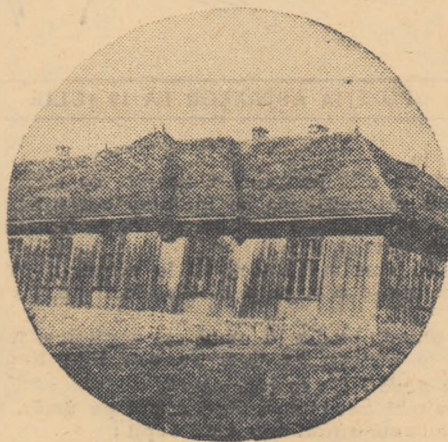
Și baba Ana Teposu s-a convins că injecțiile sînt bune

Dacă în ceea ce privește tratarea copiilor treaba a mers cît de cît, în privința tratării bătrînilor, doctorița Barbu a întîmpinat cele mai mari greutăți. La bătrîni superstițiile erau și mai puternic înrădăcinate. Totuși, doctorița a încercat.

O dată, prin nu știu ce întimplare (la început țăranii se fereau s-o anunțe că au bolnav în casă) tovarășă Barbu Constanța a aflat că o bătrînă de 80 de ani s-a îmbolnăvit de o boală obișnuită în acele locuri, dar cu urmări foarte grave. S-a dus la pacientă și a găsit-o stînd de vorbă în ulița cu alte bătrîne.

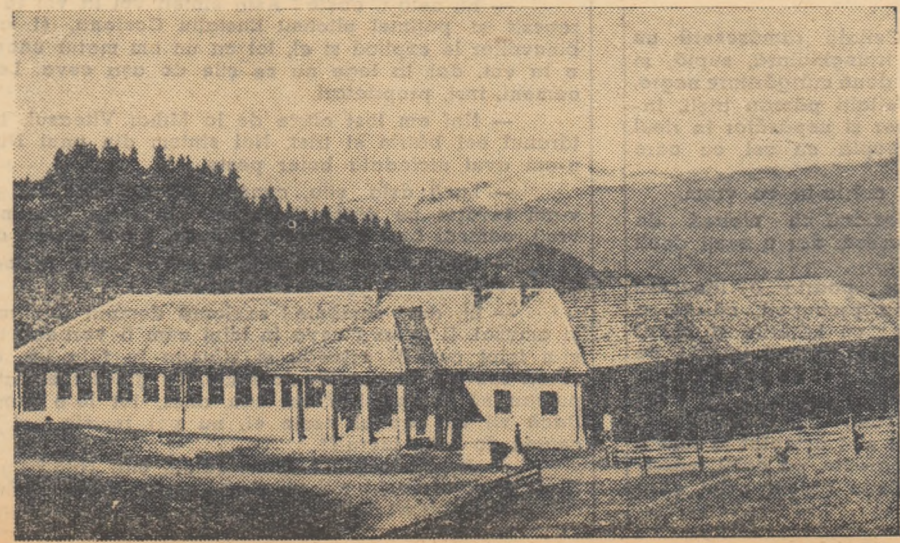
— Ei — și-a spus doctorița — bine că sînt adunate aici mai multe babe. Să încerc să le lămuresc. E momentul.

Și a încercat, dar „momentul” n-a fost bine calculat. Cînd bătrîna și celelalte femei cu care sta la taifas au aflat ce are, a răsuflet ușurată și a schimbat o privire cu sătențele. I-a promis doctoriței că merge la dispensar, dar în sine ea era hotărîtă să se vindece prin descîntece.

Vechea clădire școlii din Fundata.

Mare, spațioasă, luminoasă, — așa arată noua clădire a școlii, de curînd dată în folosință.

Și n-a vrut să meargă nici la dispensar și nici la spital, decît cu mare greutate.

După două săptămîni, bătrîna Ana Teposu s-a întors acasă de la spital și s-a dus direct la doctorița.

— Măică, măică — la spus bătrîna doctoriței. — Eu credeam că dumneavoastră și ceilalți doctori de la spital vă interesați numai de sănătatea copiilor. Dar văd că această grijă o purtați și bătrînilor. M-au dus pe sus la spital, mi-au străpuns tot fundul cu injecții, dar m-au făcut bine. Îți mulțumesc măică, mulțumesc...

Cu bătrîna și neamurile ei, doctorița a mai avut însă de furcă. Bătrîna Teposu are o nepoată, Maria Oncioiu. Într-o zi copilul acesteia se îmbolnăvise de bronhopneumonie. De la dispensar pînă la Oncioiu sînt 4 km. Doctorița s-a urcat

pe schiuri și a plecat pînă la pacient. A intrat, a făcut o injecție și s-a înțeles să ducă copilul la spital. A ieșit afară după schiuri și s-a întors să ia copilul. Mama însă n-a mai vrut să trimită copilul. Și a început o lungă tocmală.

— Du copilul la spital, femeie, că-ți moare.

— Nu-l duc! Să moară acasă.

— Il duci?

— Nu!

— Dacă în scris că nu vrei să duci copilul la doctor.

Femeia s-a speriat. Face orice, dar să-și pună semnătura pe o declarație, doamne feră și apără! Niciodată! Și i-a spus doctoriței să meargă înainte că aduce copilul. Doctorița a plecat.

După un timp a venit la ei mama copilului, singură.

— Unde ție pruncul, femeie?

— A murit.

Doctorița nu putea să creadă. Și s-a dus înapoi. În fața cooperativei s-a înfîlțit cu o rudă de-a lui Oncioiu care cumpărase luminări. Cînd a ajuns din nou la casa Mariei Oncioiu lumea era adunată în priveghi, iar clopotele trăgeau după sufletul pruncului răposat.

Acuma ori „s-a întîmplat o minune”, ori clopotul a sunat prea tare, dar cînd bocetul era în toi și toți ai casei îl conduceau pe ultimul drum, micuțul mort a început să plîngă de s-au speriat toți acei care-i cîntau prohodul... Copilul fusese numai în sinăpă. A doua zi dimineață femeia l-a adus la spital, iar astăzi micuțul are cinci ani.

Ca un om legat de țăranii, de regim, de popor, Constanța Barbu ajută pe săteni în realizarea dorințelor lor. Pentru munca ei obștească, țăranii au ales-o deputată în sfatul popular raional și regional.

Ca deputată, tovarășă Barbu a desfășurat o susținută muncă de lămurire în rîndul sătenilor pentru a încheia o întovărășire zootehnică. Ea însă și-a dat sea-

În comuna Fundata, mijlocul de locomoție este calul, iar uneori măgarul, așa precum se vede în fotografie

ma că exemplul personal este mult mai convingător decît orice vorbă. De aceea, și-a cumpărat 4 oi și s-a înscris ca membră în întovărășire. Exemplul ei a fost urmat apoi și de alții. În întovărășire au intrat 64 de familii care au adus 640 de oi și 31 de vaci.

La alegerea conducerii întovărășirii s-a petrecut un lucru la care doctorița se aștepta mai puțin.

Intovărășiiți au ales în unanimitate ca președinte al întovărășirii pe doctorița Constanța Barbu.

— Bine tovarăși, dar eu sînt doctor, nu pot fi președinta întovărășirii — a încercat dinșua să protesteze.

Intovărășiiți însă n-au dat înapoi. Și un an de zile, doctorița, această fiică a Bucureștiului, nedeprinsă la început cu munca la țară, a activat ca președinte de întovărășire zootehnică.

În această calitate a avut parte de multe întîmplări hazlii. Astfel, de la minister, din București, venise un ordin prin care se prevedea ca o parte din terenul folosit la pășunat să fie plantat cu puieți. Aplicarea acestei dispoziții punea în pericol hrana vitelor și oilor întovărășiiților. Președintele întovărășirii, doctorița, a fost trimisă la București. În Capitală a bătut pe la ușile unor ministere, a susținut doleanțele celor din Fundata, iar la reîntoarcere a adus sătenilor un răspuns bun.

În timpul acestor discuții, cineva de la minister a ripostat:

— De ce faci dumneata atîta gălăgie, tovarășă? Cine ești?

— Doctor.

— Veterinar?

— Nu! Uman!

Au izbucnit în rîs tovarășii de la minister, dar au tăcut repede stînjiniți. Și-au dat seama că într-adevăr au de a face cu un medic UMAN...

E bine cînd ceri ajutorul presei

La o adunare cu alegătorii, doctorița și deputata lor, tovarășă Barbu s-a angajat că-l va sprijini în construirea școlii noi.

Și într-adevăr ea s-a ținut de cuvînt. La prima sesiune a sfatului popular regional, ea a susținut necesitatea construirii cît mai urgente a școlii. Pentru aceasta a fost de patru ori la București.

După aprobarea proiectului de înființare a școlii, trustul de construcții întirzia începerea lucrărilor. Ea a vorbit din nou la o sesiune a sfatului. Susține că a vorbit „cam tare”, dar cu efect. Și în afară de aceasta a cerut sprijinul presei.

Într-o zi, directorul trustului, necăjit l-a spus doctoriței:

— Nu știu cine ne-a pîrit și la „Scînteia”. În fiecare zi primim telefoane. Acuma pune-te bine cu Topor să se topească mai repede zăpada și noi să putem termina construcția.

Doctorița a zîmbit. Nu știa bietul director că avea în față însăși persoana care anunțînd „Scînteia”, a făcut zile fripse tovarășilor din conducerea trustului de construcții.

În tot cazul însă, școala s-a făcut spre mulțumirea sătenilor.

Fundata, cu toate realizările sale, este numai unul din multele exemple care vorbesc de la sine despre ceea ce a dat puterea populară țăranilor. Iar doctorița Constanța Barbu este la fel unul din mîile de exemple de intelectuali care înțeleg să slujească poporul.

CRONICĂ DE FAMILIE

vol. II

Prin noul și vasul său roman intitulat „Cronică de familie” și aflat în curs de apariție la E.S.P.L.A., Petru Dumitriu reconstituie în imagini artistice un întreg secol din istoria noastră modernă, mergînd de la jumătatea veacului al XIX-lea pînă la jumătatea celui de al XX-lea.

Pentru a duce la bun sfîrșit o sarcină de asemenea proporții, autorul a ales un procedeu artistic încă nefolosit în literatura noastră și foarte potrivit cu țînta pe care o urmărea. Romanul este alcătuit din douăzeci și patru de părți, de sine stătătoare, dar în același timp organice legate între ele.

Fiecare prinzînd în imagini de înaltă forță artistică un moment sau o trăsătură tipică din evoluția societății rominești, reușind să creeze personaje umane de o autenticitate și vigoare cu totul deosebită. În centrul acțiunii romanului său, Petru Dumitriu a așezat o familie boierească, familia Cozianu și ramificațiile ei. Dar „Cronică de familie” este mult mai mult decît istoria unei familii. Este istoria unui popor, oglinda zbuciumului, năzuințelor durerilor și izbînzilor unui popor care se zbate îndelung sub asuprire și împîiere, ajungînd în cele din urmă să pătrundă navalnic pe porțile unui viitor mareț.

„Poziția astrelor la 19 iulie” este cea de a treia parte din volumul II al romanului „Cronică de familie”.

Partea a II-a

POZIȚIA ASTRELOR LA 19 IULIE

Fragmente

La zece pași, slugile puneau masa la umbra nucilor. Eustațiu se întoarse să numere dintr-o privire tacimurile.

— Pe cine mai avem la masă?
— Mi-au promis că vin Smaranda și Aristița; sînt singure; domniile au intrunire politică, iar ele vor să mă vadă, spuse Cleopatra. Eustațiu Cozianu se strîmbă imperceptibil și nu spuse nimic. Feciorul veni să-l anunțe:

— Vă caută niște țărani, conașule.
— Ce fel de țărani? întrebă Eustațiu, și ghici despre cine era vorba, chiar în clipa cînd punea această întrebare inutilă.
— Zic că-i cunoașteți dumneavoastră, că sînt de la Dobrunu.

— Țărani de la Dobrunu? Ce vor? întrebă Cleopatra uimită și tulburată.
— Vor să cadă la tranzacțiune, rise potolit Walter Apostoleanu.

— Acuma, cînd mă așez la masă? întrebă Cozianu încruntîndu-se. În fine, dacă n-au venit cucoanele, hai, trecă de la mine... Iertați-mă o minută.

Și, cu o ușoară înclinare către ceilalți, reintră în casă, o străbătu, apoi ieși pe veranda cu geamlîc, afară.

Țăranii îl așteptau în fața casei, și pe trotuar. Erau vreo zece-cincisprezece oameni, în haine nu albe și gălănate cu negru, panduriști, ca ale celor de la munte, ci cafenii, flendu-

2

POZIȚIA ASTRELOR LA 19 IULIE

roase, pe unii rupte în coate și-n genunchi, peticite în șezut. Cîțiva erau desculți. Și cu picioarele pline de noroi și de praț. La ivirea lui Eustațiu, își scoaseră cu toții pălăriile și căciuliile. Era mai înalt decît ei, cu favoriții pe cale de-a încărungi încadrînd o față curată, roșie, cu fire de singe în obraji, cu ochi limpezi și veseli. Stătea drept, încorsetat în redingota cenușie întredeschisă ce lăsa să se vadă vesta de mătase ca vișina putredă, cu floricele. Ei erau mai scunzi, arși de soare, pămîntii, cu fețele numai oase colțuroase și goluri, cu mustățile negre, capetele negre sau sure ca părul de lup, și ochi negri, întune-coși și tainici. Se uitau la el ca la o ființă ciudată, minunată și străină, iar el la ei cu bunăvoință și superioritate:

- Bună ziua, oameni buni.
- Să trăiți, cucoane.
- Ce vreți de la mine?

Urmă o tăcere. Cîțiva se priviră. Ceilalți rămăseseră cu ochii la el. Unul, scund, cu o fețișoară triumfulară, suptă, și o mustață mare, negricios și cu ochii ca două mărgăritare negre, rise. Era cu totul neașteptat risul său. Ceilalți păreau triști, îngrijorați, intricoșați. El rîdea. Era ceva liber și nepăsător în risul său; ceva care-l puneau pe aceeași treaptă cu cel cu care vorbea.

- Păi, ce să vrem, cucoane? Știi măria-tă ce vrem.
- Nu, nu știu, răspuse Eustațiu Cozianu cu oleacă de iritare. Poate că-mi inchipui, poate că greșesc, dar n-aveți decît să-mi spuneți, și-o să știu.

Vorbeau în curte, îndărătul grațiilor; poarta o lăsaseră deschisă în urma lor; pe stradă treceau precupeți, căruțe, o brișcă galbenă trasă de un trîpaș negru; cu hățurile și biciul într-o mină, un tînar elegant își ridică pălăria, salutîndu-l pe Cozianu și privind cu atenție și curiozitate grupul de țărani. Apoi trăsura cu lăcuia se depărtă. Cozianu răspuse salutului, își puse monoculul și se uită prin el binevoitor la țărani.

— Nu mă țineți așa, oameni buni, că sînt așteptat la masă. Ei îl priveau întunecos, cu frunțile încrîștate, cu ochii inop-tați de îngrijorare. Unul, mai bătrîn, îi dădu ghiont celui care vorbea încointe, și-i spuse trist:

Un om cu inima ca

Într-un rînd trăsesem în gazdă la un țăran de prin părțile Mureșului de mijloc. Era vreme de toamnă tir-zie, da către iarnă, așa că noapțile erau lungi și vinul limpezit. Gazda mea, un bărbat în putere, scurt și gros, negricios și cu ochi sprințeni, lucitori, s-a arătat bucuros că are cu cine întinde o vorbă pînă îi vin căsenii din șezători — adică nevasta, două fele de măritat și doi feciorași, abla intrați în vîrstă cînd nu le poți zice nici copii, nici flăcăi — ia, niște colîngani. Mă atrăsese către dînsul faptul că în zilele acelea intrase în colectiv. Bădea Valer a pus pe masă o cană aburită și două pahare deseprechiate ca formă, dar de aceeași mărime.

A dat din mină auzindu-mă că-l socot om cumpănit, ceea ce se vede din toate: gospodăria urzită bine, casa rînduită fain, vitele — sănătoase și curate.

— O fi, mă întrerupse dînsul, dar să vezi că omul poate avea citeodată porniri care îl coboară alături cu dobitoacele rele. Am avut și eu porniri de acest soi... Unele mai mari, altele mai mici. Fiecare om cu păcatele lui. Știi, și un ac face umbră, iar de înțepat cu el, poți tare bine. Așa și noi. Bunăoară, eu, anul trecut nu-l puteam vedea în ochi pe frate-meu, Nicodim. El a moștenit vatra, fiind feciorul cel de pe urmă. Asta n-ar fi fost pricină să-l dușmănesc de vreme ce el o ținea pe mama. Dar vezi că bătrîna avea pămînt, iar după moarlea ei urma să se împartă dintre noi... Pămînt bun, pe vatră... Frate-meu Nicodim n-are decît o fată, pe cînd eu am patru copii. Ai să-i cunoști în noaptea asta, de cumva nu te-a obori somnul pînă se întorc de pe uliță. Așadar, Nicodim o ducea mai bine ca mine, mai ușor. N-aș fi om dacă pentru asta l-aș dușmăni.

Pămîntul, tovarășe, asta-i buba. Ai să-mi spui că pentru pămînt s-a nfericit multă lume. S-au spart familii, s-au tăiat frații cu topoare, s-au războit prin judecări copiii cu părinții. Știu, și uite, am ajuns și eu la nebulie.

La Nicodim trăgea mereu activistul de

la raion. Se infiripase ceva între el și fată, ori numai din întâmplare? N-am știut dintr-o dată. Destul că nu trece mult — hai să zicem, două luni — și aflu că frate-meu urzește planuri să întemeieze colectivă. Cînd am auzit una ca asta, am simțit că mă ia ceva de inimă... Să nu mă judeci, tovarășe, dar așa a fost. Socotea dumneata, două hectare de loc pe vatra apei! Unt, nu pămînt! Unul dintre ele îmi venea mie, la moartea mamei, după înțelegere. Deci, ia să văd ce gîndește mama, mi-am zis. Bătrîna, parcă m-a pocnit în cap. Zice: „d-apoi, cum a socoti Nicodim, așa s-a face. El îi capu”.

— Mamă, zic eu, nu te gîndești că pierzi pămîntul?

— Care pămînt? și bătrîna mă privește uimită.

— Pămîntul dumitale...

— D-apoi, cum să-l pierd? Ne băgăm acolo cu totul, c-așa zice pruncu-aiesta, care vine pe la noi...

Cum să-i spun mamei în obraz că aștept să moară ca să intru pe moștenire? Parcă-mi sta pe limbă să-i spun. Dar cînd am auzit că activistul acela i-a sucit de cap, am tăcut și mi-am făcut un plan, să-l iau la întrebări, ba chiar de piept să-l iau, dacă trebuie, și să aflu că n-am să rabd să mi se sufle de sub nas, de la zestrea fetelor mele, așa halcă bună de pămînt... Lui Nicodim i-am spus verde că voi întoarce capul într-altă parte cînd l-oi întîlni. Nicodim mi-a dat să-nțeleg, după ce ne-am sfîdit bine, că-s sărit, că n-am nici un drept să-i poruncesc... Fiecare cu ale lui. Cine mă împiedică să mă prind alături de el și de ceilalți, la colectiv?

— Asta, zic, n-are să se-ntimple niciodată! Am să pun eu mina pe marțafoiul cela. Apoi și cîinii or plesni de ris cînd i-oi da drumul!

Uită-te la mine, tovarășe, uită-te bine să mă vezi cum sînt. Ca de fier. Ei, în

aceiași sară mămăliga. Hai, gu-prindem o țigară ce minune s-a sară. Ne pregăte-se deschide ușă dumnealui —... ma-l văd: un dar mai chetro-nu te superi flită pe ceafă, cizmele inoroia mină — o niel-cam săcăreț la sănătate. Dă bir-de iertare și-mi îl măsuram împu- — Am auzit, cu mine.

— Am, zic eu dumneata, ci cî-

— Păi, tocmai întreb cînd ai p-

Vorbea și rid-

Povestire de DUMITRU MIRCEA

tit aci, în came. Nici nu m-a lă- începe el:

— Știu necaz să mă ierți, mîncăm. Te așa, ne lua lă- pare rău. Îi sim- țazi. Dacă dum- bine o scărman- dus-o anume. fată și n-am să- dușmănesc.

Mă uitam la joc de mine, ori serios. S-a așeză locul unde sezi c- pe masă, oftat

— Aștept, bade- te-mă, fă cu min- unul dintre copiii că am greșit fal- este să mă supui

Dacă m-a văzu o vreme. Apoi a- despre tat-su, în- șapte copii, fiind- dut o mină la fa- mestece mămăliga se strîngeau ei î- cită foame au în- în creștet pe cel- muncă, în ziua c- nuții ciștigați. E- început să simt că- te o inimă caldă c- să-mi spună cum- răsăm înghețat. E- bardat... Ciungul, prînsă, să scoată

POZIȚIA ASTRELOR LA 19 IULIE

3

— Zi-i tu. Celălalt se uită împrejur. Oamenii se uitau la el și voiau ceva. Țăranul cel negricios se întoarse către Eustațiu Cozianu:

— Păi... veniram să vorbim de moșia noastră. Cozianu deveni rece:

— Ce să vorbim? Duceți-vă la tribunal, că acuma se dă hotărîrea. Nu mai e a voastră moșia, decît părțile care nu le-am cumpărat.

Apoi, uitîndu-se fix la omul cel negricios, îi spuse:

— Eu te cunosc pe tine. Tu ești Niță Negrea. Nu mi-ai vîndut. Ce-ți pasă? Ce te amesteci? Omul zîmbi cuvîncios, dînd capul pe umăr, și explică așa cum îi explici unui străin sau unui copil:

— Păi, noi sîntem obște...
— Ei, asta-i, obște! Asta sîntei voi la voi în sat! exclamă repezit și putîntel plictisit Eustațiu Cozianu, și apoi, redevenit binevoitor le explică și el, tot ca un om matur unor copii: Obște e la voi, dar la lege nu se știe de așa ceva. Legea cunoaște oameni, înși, proprietari.

— Noi am fost obște de la Mihai Viteazul, boierule, vorbi țăranul cel bătrîn și trist. Noi sîntem din unul Niță Căpitanul; n-am avut niciodată boier peste...

— Lasă asta, știu, cunosc, că de cînd mă judec cu voi, v-am învățat pe dinafară! spuse Eustațiu Cozianu rîzînd. Ce vreți, oameni buni? Că mă grăbesc, n-am vreme acuma de voi.

— Cucoane — zise Niță Negrea foarte serios — cucoane, nu ne sugruma. Noi ce să ne facem?

— Ei, auzi comedie! exclamă domnul Cozianu, și enervat, și amuzat. Îl enerva ceva în felul cum îi vorbeau țăranii aceștia și-n felul cum îl priveau și stăteau în fața lui, cu capul gol. „Prea fac pe desperatii, domnule, se gîndea el iritat. Ce, parcă puteau să fie moșia? Eu sau altul, tot le-o cumpăra cineva. Dacă vii cu capital peste ei, nu pot rezista: ei nu și-au dat seama de altă lucru?”

— Auzi comedie! Cum adică, măi Niță? Eu vă sugrum? N-au venit ai voștri toți pe rînd la mine să și vîndă părțile?

— Au venit că a fost secetă, și că le-au murit unora vitele.

POZIȚIA ASTRELOR LA 19 IULIE

4

și alții că s-au împrumut plătii, mormăi țăranul cel l- și cu asprime:

— Mă rog, și ce mă p- vreți, și se răcește mîncarea p- Niță Negrea zîmbi strîmb:

— Cucoane, noi nu pre- cească... Ce-o să ne facem? C- din capul țîrgului.

— Ei, asta-i! N-aveți g- bonom și amabil domnul Cozi- însă dacă într-adevăr va ave- lucru; intenția lui era de-a a- și semănătoare trase de cai, l- tare modernă, cum văzuse în- în Sussex, cit și în Prusia, în- mulți dintre țărani nu vor fi t- urmei, mai erau și alte moșii, ce, era al vîtafului lor, să le ș-

Niță Negrea nu știa acea- numai. „N-aveți grijă, vă duc- pe-un umăr, de parcă zicea: plăcu lui Cozianu, care se în- destul de răstit:

— Ei, mai aveți ceva?

Oamenii îl priveau cu ac- Deodată se petrecu ceva neaș- zianu: țăranul cel bătrîn c- înțeleștate una-ntr-altă, și g-

— Boierule, lasă-ne moși- Cozianu tresări și scăpă n-avu vreme să-și recîștige cu- nunchiară și ceilalți. Niță Negr- și spuse:

— Plătîm îndărăt toți ban- dură.

Lui Cozianu, tulburat de- spaimă ciudată și pe care n-o-

la

mai moale ca mă-
ește cu mine, a-
vezi pe urmă
Cum zic, era
hă, când văd că
ă în prag --
Parcă acu-
dumneata,
să spun să
s. Șapca, tu-
încheiat bine,
se frumos, în
încheiat fain;
se vedea pe el
ește, se roagă
vreme ce eu
ochi:
r, că ai trebă
ar nu când vrei
eu!
ecui pe-aici, să
sint gata,
era vesel, iar
știindu-l pri-
multor nopți
ormite de mi-
eriscam M-am
at de pe la-
și l-am pof-
să ne răluim,
deschid gura;

e și am venit
un rost să ne
T... când era
... dacă-mi
la lipsa și as-
i că mi-a face
nuiaua. Am a-
Imi poți fi
r, n-am să te

daș și bate
ca oamenii. Era
iță, chiar în
a pus nuiaua

Judecă-mă. Ba-
i. Socotește-mă
e. Ai credința
dumneata. Drept

a făcut și el
șă-mi vorbească
Cum a crescut
cum și-a pier-
s-a învățat să
cu o mină, cum
e-i ca puii și
um l-a sărutat
copil intrat la
ndus acasă bă-
tea, iar eu am
erelul acela ba-
ar când a ajuns
taică-su, am
ei, orașul bom-
într-o casă a-
S-a dărîmat

(Desene de N. HILOHI)

peste el și peste un copil o parte de pe-
rele... Pe când l-au scos, copilul mai su-
fla și trăiește și-acum. Omul însă, își dă-
dea duhul. Un fier îi străpunsese pieptul.

— Tata ne-a învățat să facem oamenii-
lor numai bine. Adică oamenilor care tru-
desc. Am aflat că dumitale îți-am prici-
nit necazuri. Pedesește-mă în locul ta-
tii... Ai acest drept, pentru că și dum-
neata ești trudit.

Tăceam. Nu știam de ce mă simțeam
dator să tac și să ascult, în vreme ce prin
cap îmi treceau tot felul de gânduri. Nu
mă rușinam că-i dorisem mamei moar-
tea, că mă certasem cu frate-meu, că am
fost slobozit printre oameni, pe uliță,
tot felul de vorbe, că-mi bătușem joc de
colectiv, ci roșeam că văzusem în tinărul
aceia un marțafol, un nime-n drum, un
schin care te împunge într-una și nu te
lasă să răsuflă... „Așa-i, imi ziceam, că
am fost gata să dau cu pietri în el? Iar
el are o inimă și se arată suflet bun“.

Și-mi aminteam că pe tinărul acela
nu l-am auzit niciodată grăind aspru
cu oamenii, când — vezi cum îl —
mai înfirziu cu cota, cu treburile, cu
una și alta... Avea numai vorbă caldă.
Nu se da înapoi de la un pahar de vin,
nu făcea pe domnișorul, nici pe mai ma-
rele... Eu, orbit de dragul pământului, îl
uram pe om, fără să-l cunosc!

După ce a isprăvit, s-a ridicat și mi-a
întins mâna, zicându-mi:

— Acuma plec, bade Valer. Dar am o
rugămintă: de câte ori vei socoti că am
greșit, cată-mă și-mi spune. Voi veni și
eu. Las nuiaua, s-o ai totdeauna la in-
demână pentru mine.

S-a dus. A mai stat la noi vreo două
luni, apoi am aflat că l-au pus unde-va,
în alt raion, secretar. În vremea asta s-a
făcut colectivul, iar Nicodim a fost ales
președinte. Nu l-am căutat pe activist,
să-i spun când greșeste, pentru că nu
l-am prins greșind. Destul că, după ce
am văzut cum stau lucrurile, m-am dus
la Nicodim și i-am spus:

— Măi copile — așa-i zic de când era
mic — a trece vara asta, iar la toamnă
vin după tine, la colectiv. Nu ține ciudă
pe mine. Așa-i omul, se prosteste cteod-
dată. Apoi, își vine-n fire și se rușinea-
ză. Pe unde se află acum tovarășul Pas-
cu?

— Vine săptămîna asta pe-aici. Are el
o poveste cu Măriuța mea.

Povestea cu Măriuța se va încheia la
cișlegile care vin. Dacă poți, trage-te în-
coace, să-l cunoști pe ginerele lui Ni-
codim, îi om fain. Și are o inimă caldă.
Dacă vii, dă-ne știre. Am să te aștept
la gară cu caii noștri de la colectiv.

LA 19 IULIE

atata și n-au mai putut
st. Cozianu îl privi de sus.

pe mine? Tot nu știu ce

a o mincare să ni se ră-
ungem să cerșim ca orbeții

ă dau eu de lucru, spuse
celăși moment se întrebă
ie de toată mina asta de
mașini cu aburi, secerătoare
cuvint, de a face o exploa-
riile scule, atît în Engiltera,
enburg și Pomerania. Deci,
ioși la cîmp; dar la urma
goni această preocupare;
că de lucru?

duri ale lui Cozianu. Auzise
lucru" și zimbea, cu capul
pezevenghiule!" Asta nu-l
la față și întrebă scurt și

esperare liniștită și pasivă.
și care-l cutremură pe Co-
zianu în fața lui, cu minile

slu de sub sprinceană. Dar
că, unul după altul inge-
naunche și el, cel din urmă

care-i dăduși ălor de-ți vin-
necunoscut, o groază, o
să nici el, la vederea oa-

POZIȚIA ASTRELOR LA 19 IULIE

5

(Desen de RADU VIOREL)

menilor ingenunchiați în fața lui, și mai ales a bătrînului, care
era slab și cu ochii duși în fundul capului, îi trecu deodată și
chiar îi veni să ridă, de felul cum Niță Negrea, ingenuncheat, îi
vorbiuse practic, negustorește, oferindu-i să-i răscompere moșia.

— Fugiți de-aici! De unde să aveți voi bani? Ia scuțați-vă,
oameni buni, că nu se cade să stea oameni în toată firea în
genunchi... Hai, scuțați-vă.

— Lasă-ne, boierule, că nu putem fără pămînt! Murim! ex-
clamă tînguitor și ciudat de fără ecou, cu totul lipsit de răsunet,
bătrînul. Ceilalți stăteau în genunchi foarte serioși și se uitau la
Cozianu așteptînd ca la o ceremonie, care trebuia să se-acheie
într-un fel dinainte cunoscut, tot printr-un gest ritual. Dar Co-
zianu repetă, plictisit:

— N-am spus o dată că o să vă dau de lucru? Am și eu

MARELE ANONIM

Un activist, — un om ca oarecare,
un strop, doar, în oceanul social.
Un nume fără rezonanță mare,
un mors obișnuit, un chip banal.

Și el găsește-n viața pămîntescă
umanele tristeți și bucurii,
Să ridă știe, știe să lubească,
Iar poate uneori a plîns... mai știi!?

Iși poartă pașii ageri pretutîndeni,
desțelenind conștiințe adormite,
înfruntă dirz potrivnicile grindeni
acolo unde clasa îl trimite.

Ades rămîn bucatele pe masă,
Vagonu'-l duce către alt meleag...
De cîte ori nevasta lui frumoasă
n-a lăcrămat gîndind la el, în prag?

Un activist obișnuit... Dar parcă
din ochi noi prea puțin îl cîntărim.
Căci zi de zi cu glorie-l încarcă
efortul lui de mare anonim

ANDI ANDRIEȘ

PERSPECTIVE

De la-nălțimea stelei polare
pămîntul, desigur, un bob mi-ar

apare;
oceanele — cute și crestele — cute
orașe, păduri și cîmpii — nevăzute.
Privind de acolo un glob cît un bob,
n-aș desluși stăpînul de rob.
Și îndepărtat de om și pămînt,
n-aș avea ce și nici cum să cînt.

Dar, de aici, de unde sint eu,
bobu-i uriaș și nimic nu-i pigmeu;
crestele-s creste, apele-s ape,
orașe, păduri și cîmpii mi-s aproape.
Rid, sufăr, mă bucur cu omul trudit.
urăsc asuprirea, lubesc pe-asuprit.
Legat de acest grăunt de pămînt,
al lui mă socot și așa pot să cînt.

Pieriți dar neanturi! Pieriți dar
himere!

Rămîn la un unghi pămîntean
de vedere.

SORIN PETRESCU

LA MOARĂ

În ograda morii, multe care,
Cum au fost și ieri la colectare.
Boulenii macină tainul,
Apa-n scocuri spumegă ca vinul.

Moș Calistru, cel uitat de moarte,
Și-a împins căciula într-o parte
Și așteaptă, scurt trăgînd din pipă,
Pîn-ce-n juru-i roata se-nfirpă...

Prinde-apoi șuvolul de cuvinte
Să dezgroape-aducerile amînte
Despre alte vremi... Ciudate vremuri...
Stai și-ascultă pierdut și te cutremuri.

— Da, măi oameni, da, așa-i povestea...
Și-am ajuns azi timpurile-acelea
Cînd să pot trăi și eu oleacă,
Fără bici, și scrișnete, și clacă.

Preț al muncii noastre împreună,
Cu noroc, cu sîrg, cu voie bună,
Iac-avem destul belșug în casă,
Viața mai pe-ales și mai frumoasă.

S-a oprit bătrînul și zimbește
Indușoșător de pămîntește...
Fulger alb străluminează zarea
Și s-avîntă-n tril privighetoarea.

ION HORIA CREȚIANU

POZIȚIA ASTRELOR LA 19 IULIE

6

tot același interes ca voi; să se facă bucate frumoase. De ce
s-a tras drumul de fier pînă la schelă, la Dunăre? Să încercăm
în speri grîul, să-l ducă la Galați și de acolo să-l care va-
poarele în Anglia și Olanda și alte țări care n-au.

Ei îl priveau și-l ascultau, și ce spunea el cădea în gol,
ca niște bășici dezumflate și pleoșute pe pămînt, cuvinte, vorbe,
fără răsunet, fără ecou. Simțea uscăciunea asta chiar și Co-
zianu, și-i producea o iritare dureroasă.

O trăsura sosi la trap îndreptîndu-se către poarta mare, pe
care feciorul, ce ședea în veranda cu geamlîc, se repezi s-o des-
chidă. Trăsura intră, vizitiul se lăsă pe spate ca să înfrîneze cei
doi cai negri care siorăiau și dădeau din cap, rostogolind ochi
cu albul însingerat. Trei cucoane cu umbrele de culori deschise
ședeau în trăsura. Cozianu se repezi să le dea mina ca să le
ajute să coboare. Țărani rămaseră ingenuncheați în fața ve-
randei goale și a casei acoperită cu tederă și glicină, cu perdele
trase la ferestre, bogată, închisă, strălucind, pîrînd pustie. Cucoa-
nele, (două mai bătrîne și una mai tinără), coborîră, ținîndu-și
cu o mină poalele rochiilor cu volane și cu turnură, cu taliile su-
grumate și șir de nasturi pînă la gulerul înalt, cu dantele. Trecură
pe lingă casă spre grădină, rîzînd și vorbind. Vizitiul mină caii
prin fața casei și strigă scurt la țărani. Aceștia se ridicară în pi-
cioare și se dădură la o parte. Rămăseseră grămădiți în fața
casei, cînd Cozianu se ivi de după colț, înveseliț de ceva ce-i
spuseseră musafirele:

— Ei, asta e! Va să zică, ne-am lămurit. Mergeți sănătoși,
și la toamnă, vorbim; că n-o să vă iau grîul muncit de voi. La
toamnă ne-nvoim.

Ei stăteau și se uitau mereu la dînsul și păreau cu desă-
vîrșire neschimbați. Așa veniseră: disperați, liniștiți și prezenți,
erau aici, stăteau, nu se mișcau, inerți, pasivi. Nu voia să-i go-
nească, dar nici nu putea rămîne aici nas în nas cu ei; erau în
stare să stea o mie de ani, să obțină de la el cedarea, prin simpla
lor prezență încăpățînată și inertă. De aceea le dădu bună ziua
și intră în casă, o traversă și ieși în grădină, unde toată lumea
era la masă.

Țărani rămaseră însă acolo vreo cîteva minute. Apoi Niță
Negrea zise:
— Haideți mă, că ni se răcește cafeaua...

PROCLAMAREA CONSTITUTIEI SOVIETICE

Marea grijă pentru fericirea poporului

Acum douăzeci de ani, la 5 decembrie 1936, cel de al VIII-lea Congres Uniunii Sovietice a adoptat noua Constituție a U.R.S.S. — legea de bază a Statului Sovietic.

Constituția U.R.S.S. este un document istoric care pentru prima dată a vestit omenirii traducerea în viață a ideilor socialismului și democrației pe a șasea parte a globului pământesc. Ea a subliniat superioritatea orânduirii socialiste, oglindind în același timp cele mai înaintate idei și principii ale socialismului.

Constituția U.R.S.S. stabilește dreptul omului la muncă. Traducând în viață acest drept, oamenii sovietici măresc bogăția statului lor socialist, își îmbunătățesc condițiile de trai. În anul 1955 salariul real al muncitorilor și funcționarilor din U.R.S.S. s-a mărit în comparație cu anul 1950 cu 39 la sută. În aceeași perioadă de timp, veniturile în bani și în natură ale țăranilor au crescut o dată și jumătate.

În Constituția U.R.S.S. stă scris că toți cetățenii țării au dreptul la odihnă. În fiecare an cei ce muncesc capătă concedii plă-

te. În fața lor sînt larg deschise sanatoriile, casele de odihnă, cluburile, palatele de cultură, bibliotecile, muzeele, teatrele, cinematografele. Pentru toate acestea Statul Sovietic alocă sume uriașe. Așa, de pildă, în 1956, alocările pentru nevoile social-culturale în Uniunea Sovietică au atins cifra de peste 161,5 miliarde ruble.

Un alt drept înscris în Constituția U.R.S.S. este asigurarea materială la bătrînețe, precum și în cazuri de boală și de pierdere a capacității de muncă. Dreptul acesta este garantat prin largă dezvoltare a asigurărilor sociale în contul statului. Bărbații în vîrstă de 60 de ani și femeile în vîrstă de 55 de ani capătă dreptul la pensie pe viață. Anul acesta plățile pensiilor de acest fel au totalizat 38 miliarde de ruble. Colhozurile alocă de asemenea fonduri speciale pentru cei bătrîni, bolnavi, invalizi, orfanți etc.

O mare cucerire a socialismului care și-a găsit de asemenea, oglindirea în Constituția U.R.S.S., este dreptul cetățenilor sovietici la învățătură. Acest drept este asigurat printr-un sistem general, obligatoriu și gratuit de învățămînt, prin burse, prin organizarea învățămîntului tehnic în uzine, sozhozuri, S.M.T.-uri.

Pentru prima dată în istoria omenirii, în Uniunea Sovietică a fost realizată egalitatea în drepturi între cetățeni, în toate domeniile vieții economice, de stat, culturale, independent de naționalitate, rasă și sex.

Constituția U.R.S.S. a asigurat cetățenilor drepturi și libertăți politice: libertatea de gîndire, libertatea cuvîntului, libertatea presei, a întrunirilor și a mitingurilor.

Unul din drepturile extrem de importante ale cetățenilor sovietici este dreptul electoral. În U.R.S.S. alegerile se fac pe baza votului general, egal, direct și secret.

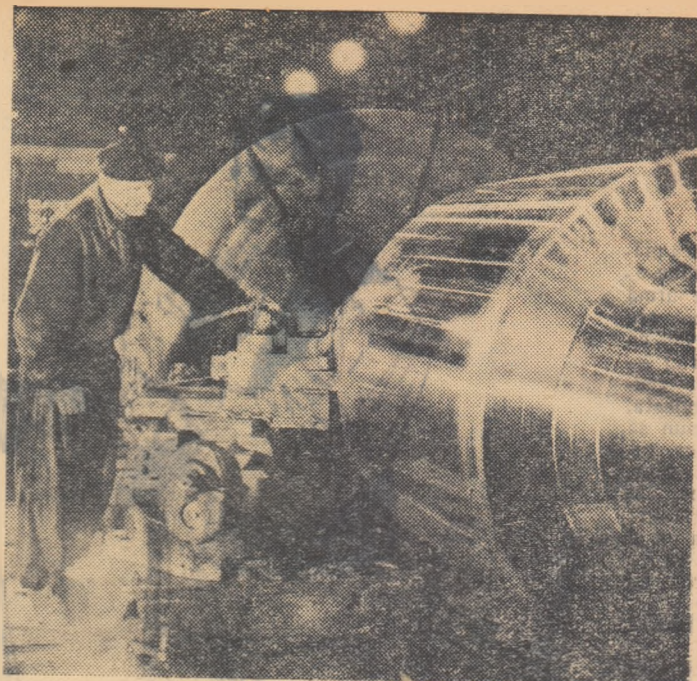
Acum 20 de ani, cînd cel de al VIII-lea Congres Uniunii Sovietice a adoptat noua Constituție a U.R.S.S., Uniunea Sovietică era încă singura țară care deschidea în omenire drumul spre socialism. După cel de al doilea război mondial situația s-a schimbat. S-a consolidat puternicul sistem mondial al socialismului, care cuprinde țări cu o populație de aproape un miliard de oameni. Toate popoarele care au pășit pe calea construcției socialiste folosesc bogata experiență a Statului Sovietic.

Și toate aceste popoare salută astăzi aniversarea a 20 de ani de la adoptarea Constituției sovietice, Constituția socialismului victorios!

I. IKONIȚKI

Articolul 119 glăsuiește ca cetățenii U.R.S.S. au dreptul la odihnă. Iată un grup de tovarăși de muncă aflați la odihnă într-o stațiune balneo-climaterică din Crimeea, în timpul unei plimbări cu barca pe Marea Neagră.

I. Nefedov lucrînd la strungul său într-una din secțiile uzinei de mașini grele din Ural. El este unul din milioanele de oameni sovietici care se bucură de dreptul de a munci liberi și fericiți sub soarele măreței Constituții sovietice.

ZIUA CONSTITUȚIEI

de Pavel Jeleznov

Decembrie.
E frig și e alnoace.
Se prind de arbori
fluturi scliptori
Noi am cinstit
prin schimburi de onoare
Venirea
scumpei noastre sărbători
Cinstim azi Constituția!
Știm bine:
Ea-l steagul sfîntei
noastre libertăți.
În ea-nvești
și ziua ta de mîine.
Și drepturi neștiute
alte dăți.
Nu-l altă constituție
mai dreaptă!
Și nu găsești
o țară pe pămînt
Cu oameni mai uniți
la gînd și faptă,
Mai îndrîjiți în muncă
și-n avînt.
Din zi în zi
avîntul ni-l măi mare.
Cu inimi tari,
ca stîncă de granit,
Urcăm mai sus,
spre culmi de vis, spre soare,
Spre piscul
Comunismului rîvnit!

În romînește de M. DJENTEMIROV

Statul țării, Marea Adunare Națională, și-a închinat o parte din lucrările ultimei sale sesiuni, discutării unor probleme privind situația internațională. Urmînd cuvîntările rostite cu acest prilej de numeroși deputați pe marginea Declarației guvernului nostru cu privire la propunerile guvernului U.R.S.S. în problema dezarmării și micșorării încordării internaționale, simți mîndria că aleșii țării reprezintă astăzi cu adevărat poporul nostru, năzuințele sale de pace. Exprimîndu-și îngrijorarea față de actuala situație încordată din lume, deputații Marii Adunări Naționale au înfierat cu asprime acțiunile criminale ale cercurilor imperialiste apusene, care în Egipt ca și în Ungaria au atentat la pacea lumii.

În declarația sa prezentată marelui stat al țării, guvernul țării noastre a arătat că sprijină întru totul propunerile guvernului sovietic în vederea înlăturării actualei încordări. Marea Adunare Națională a aprobat poziția guvernului țării pentru că, într-adevăr, ea corespunde cerințelor poporului nostru, slujește întăririi păcii în omenire. Acum cînd cercurile imperialiste se zbat să împingă popoarele în vîltoarea unui al treilea război mondial, se cer a fi luate măsuri care să împiedice izbucnirea unui măcel îngrozitor. Or, propunerile sovietice slujesc acestui scop. Reducerea treptată în decursul viitorilor doi ani a forțelor armate ale tuturor statelor, interzicerea ime-

In slujba PĂCII

diată a experimentării armelor atomice și cu hidrogen ca un prim pas pentru interzicerea totală a producției și a folosirii acestor arme de distrugere în masă, reducerea forțelor armate ale S.U.A., U.R.S.S., Angliei și Franței aflate în Germania, reducerea forțelor armate ale S.U.A., Angliei și Franței pe de o parte și ale U.R.S.S. pe de altă parte, staționate respectiv pe teritoriile țărilor membre ale pactului Atlanticului de Nord și ale țărilor participante la Tratatul de la Varșovia, lichidarea în decurs de doi ani a bazelor militare aeriene și navale ale unor state pe teritoriul altor state, — toate aceste măsuri însoțite de un riguros control internațional sînt merite, fără îndoială, să netezească drumul unei colaborări trainice între toate statele.

Susținînd un asemenea plan cuprinzător de dezarmare, guvernul R.P.R., cu aprobarea Marii Adunări Naționale a răspuns năzuinței fierbinți de pace a poporului nostru. Țara noastră, ca de altfel toate țările socialiste, în frunte cu Uniunea Sovietică, are nevoie de liniște, așa cum orice om are nevoie de aer, apă și lumină. Dorința noastră de pace nu se mărginește numai la vorbe. Nenumărate sînt dovezile

servirii cauzei păcii de către guvernul și poporul nostru. Să amintim doar că în anul trecut și în acest an guvernul nostru a luat măsuri de reducerea forțelor armate cu 60.000 de oameni, că cheltuielile militare prevăzute în bugetul pe 1956 al statului nostru au fost reduse cu 476 de milioane lei față de bugetul anului 1955 și ar fi îndeajuns de grăitor.

Uneltrile din umbră ale cercurilor imperialiste nu pot însă să nu neliștească și poporul nostru. Dezlănțuind atacul tîlhăresc împotriva Egiptului, punînd la cale și alte comploturi împotriva altor țări arabe, cercurile imperialiste din apus, caută să împingă lumea spre război. Contrarevoluția din Ungaria este opera mîrșavă a cercurilor imperialiste apusene care mai reacționare încercînd să răstoarne puterea populară din Ungaria, cercurile imperialiste ținteau să organizeze în vecinătatea imediată a țării noastre un stat cu regim fascist, o bază de atac îndreptată împotriva țărilor socialiste între care una din țările era țara noastră. Din îndemnul și cu sprijinul direct al cercurilor reacționare este dusă în țările apusene o campanie deșănțată de pornire a regimului pe care și l-a ales poporul nostru, cîrmuirea democrației populare.

Tuturor acestor urzeli vrăjmase

păcii, tuturor planurilor războinice trebuie să li se pună frîu. Între calea „războiului rece” care oricînd se poate transforma într-un război

sîngeros și calea colaborării pașnice și a rezolvării pe baza tratativelor a tuturor neînțelegerilor, popoarele o aleg cu hotărîre pe cea de a doua. Or, tocmai pe acest drum luptă să îndrepte mersul vieții internaționale propunerile sovietice. Popoarele n-au nevoie ca statele să se întrecă în goana pentru cît mai mult și mai teribil armament, ci să pornească între ele întrecerea pentru binele și îndestularea omului. Lozinciile cercurilor reacționare „să ne înarmăm”, „țările socialiste îi opun lozincă „să facem comerț”.

Ca țară iubitoare de pace, Republica Populară Romînă sprijină în întregime planul de măsuri al Uniunii Sovietice menit să ducă la micșorarea încordării internaționale, la întărirea păcii și securității internaționale. În felul acesta, țara noastră își aduce încă o dată contribuția sa la întărirea păcii și la stăvilirea planurilor cercurilor reacționare care doresc războiul.

Lumea se află la o răscruce a istoriei cînd statelor li se cer să acționeze cu fermitate în slujba apărării păcii. Și este pentru noi un motiv de mîndrie, că în primele rînduri ale țărilor iubitoare de pace se află și Republica Populară Romînă.

Sub marele steag al păcii, democrației și socialismului!

La 3 decembrie s-au încheiat, la Moscova, tratativele dintre delegația guvernamentală a Republicii Populare Romine și delegația guvernamentală a Uniunii Sovietice.

Rezultatele acestor rodnice discuții, consemnate în declarația comună a celor două guverne, constituie încă o strălucită mărturie a faptului că relațiile dintre Uniunea Sovietică și țara noastră se dezvoltă pe baza prieteniei frățești, a deplinei egalități și a respectării intereselor reciproce. Aceste principii, care caracterizează de altfel, relațiile dintre țările socialiste, și-au găsit oglindirea atât în ceea ce privește aprecierea situației internaționale, cât și în privința colaborării economice și culturale.

Aprecînd situația internațională creată în urma încercărilor repetate ale unor cercuri conducătoare apusene de a primejdiu pacea generală, cele două delegații s-au situat pe o poziție comună. Declarația condamnă agresiunea anglo-franco-israeliană, cere retragerea trupelor acestor state de pe teritoriul Egiptului și sprijină cererea guvernului de la Cairo de a se sancționa vinovații și a se compensa pierderile cauzate poporului egiptean de agresori.

Cu același scop, de a pune în pericol pacea popoarelor și, totodată, de a sparge unitatea țărilor socialiste, au încercat puterile imperialiste să se amestece și în treburile interne ale Ungariei. Reacțiunea internațională și revoluția internă urmăreau crearea unui stat fascist, a unui focar de război, în centrul Europei. De aceea, delegația țării noastre consideră că ajutorul dat de guvernul sovietic, la cererea guvernului revoluționar muncitoresc-țărănesc din Ungaria, a fost un act necesar și

salutar, atât pentru oamenii muncii din R. P. Ungară, cât și pentru statele socialiste vecine. Problema care cere o cit mai grabnică rezolvare în vederea întăririi păcii, este, așa cum se arată în declarație, problema dezarmării. Acceptarea de către toate guvernele a propunerilor făcute de guvernul sovietic la 17 noiembrie 1956 ar aduce o însemnată contribuție la cauza păcii, securității popoarelor.

În cursul tratativelor au fost luate în discuție și problemele colaborării economice și culturale dintre U.R.S.S. și R.P.R. Cu ajutorul marelui nostru prieten din răsărit, în anii ce vor urma, economia noastră națională va cunoaște o și mai accentuată dezvoltare. Guvernul sovietic va livra țării noastre, în 1957, minereuri de fier, coals metalurgic, țevi, va acorda ajutor tehnic pentru construirea unor noi uzine și întreprinderi în industria chimică și petroliferă.

De asemenea, în primele șase luni ale anului 1957, avînd în vedere că anul agricol 1956 a fost un an slab la noi, Uniunea Sovietică ne va livra pe credit 450.000 tone de griu și 60.000 tone de furaje.

Pe drept cuvînt, președintele Consiliului de Miniștri al țării noastre, tovarășul Chivu Stoica, spunea la recepția oferită de N.A. Bulgarin în cinstea delegației noastre: „Poporul român va primi cu mare bucurie și satisfacție rezultatele tratativelor noastre. El își va manifesta dragostea frățească față de marele său frate și prieten, poporul sovietic, și hotărîrea lui de a dezvolta prietenia și colaborarea cu U.R.S.S., cu țările socialiste și cu toate popoarele iubitoare de pace și libertate”.

„Falvak Dolgozo Népe“ la apariția celui de-al 500-lea număr

La 4 decembrie 1956 a apărut cel de-al 500-lea număr al revistei „Falvak Dolgozo Népe”, publicație săptămînală pentru populația maghiară din satele țării noastre.

De 11 ani, revista „Falvak Dolgozo Népe” răspîndește în rîndul populației muncitoare de naționalitate maghiară din satele patriei noastre, cuvîntul partidului, lumina culturii socialiste. Ea a adus și aduce un aport însemnat la ridicarea culturală a țărănimii muncitoare maghiare, la acțiunea de convingere a acesteia pentru a păși pe drumul bunăstării, drumul agriculturii cooperatiste. Falvak Dolgozo Népe contribuie la înflorirea frumoaselor tradiții culturale ale populației maghiare de la sate, la răspîndirea culturii noi, socialiste. Revista este un factor important în răspîndirea experienței bune, a tot ce este nou și înaintat în viața satului, la întărirea națională a sentimentului frățesc care unește în muncă și în viața de fiecare zi pe țărani muncitori maghiari și romîni.

La apariția celui de al 500-lea număr trimitem colectivului redacțional al revistei „Falvak Dolgozo Népe” un cald salut tovarășesc, urîndu-i noi succese în activitatea sa.

Colectivul redacțional al revistei „ALBINA”

DECRET

cu privire la fixarea datei alegerii deputaților în Marea Adunare Națională și pentru stabilirea numărului și delimitarea circumscripțiilor electorale

Avînd în vedere că mandatul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romine a expirat la data de 30 noiembrie 1956 și că potrivit art. 39 din Constituție, în termen de cel mult trei luni de la expirarea acestui mandat, Președintele Marii Adunări Naționale fixează noi alegeri pentru Marea Adunare Națională;

Ținînd seama de prevederile art. 64 din Legea pentru alegerea deputaților în Marea Adunare Națională a R.P.R. potrivit cărora data alegerilor trebuie stabilită cu cel puțin două luni înainte de ziua alegerilor;

Avînd în vedere totodată și faptul că potrivit art. 14 din Legea pentru alegerea deputaților în Marea Adunare Națională a R.P.R., numărul și delimitarea circumscripțiilor electorale se stabilește de către Președintele Marii Adunări Naționale odată cu fixarea datei alegerilor;

Președintele Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romine decretază:

Art. 1. — Data alegerii deputaților în Marea Adunare Națională se stabilește pentru ziua de 3 februarie 1957.

Art. 2. — Numărul și delimitarea circumscripțiilor electorale pentru alegerea deputaților în Marea Adunare Națională sînt cele stabilite în tabelul anexă care face parte integrantă din prezentul decret.

Președintele Prezidiului, Marii Adunări Naționale,
Dr. PETRU GROZA

Locțiitorul Secretarului Prezidiului Marii Adunări Naționale,
GHEORGHE MARUSI

București, 1 decembrie 1956.

Constituirea Comisiei Electorale Centrale și a Consiliului Central al Frontului Democrației Populare

În cursul zilei de luni, au avut loc în Capitală și în țară, adunări ale organizațiilor obștești și ale oamenilor muncii din întreprinderi și instituții, în care au fost propuși candidați în Comisia Electorală centrală pentru alegerea deputaților în Marea Adunare Națională.

Din conducerea Comisiei Electorale Centrale, fac parte tovarășii: Constantin Pirvulescu, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., președinte al Comisiei Electorale Centrale, Stelian Moraru, vicepreședinte al Consiliului Central al Sindicatelor — vicepreședinte al Comisiei Electorale Centrale, Belle Petre, profesor la Facultatea de Științe Juridice și Administrative București — secretar al Comisiei Electorale Centrale.

Tot în cursul zilei de luni 3 decembrie, a avut loc adunarea de constituire a Consiliului Central al Frontului Democrației Populare, pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională a R.P.R.

La adunare au luat parte numeroși oameni ai muncii, fruntași în producție, oameni de știință și cultură, reprezentanți ai organizațiilor de masă și alții.

Ca președinte al Consiliului Central al F.D.P. a fost ales tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, iar secretari tovarășii: Gheorghe Apostol, Nicolae Ceaușescu, Leonte, Răutu, Ianoș Fazekas, Octavian Belea.

În Consiliul Central al F.D.P., alături de conducătorii partidului și guvernului nostru, alături de oameni de știință și cultură, de activiști și muncitori fruntași au fost aleși și oameni înaintați din satele patriei noastre, ca de pildă: Cosma Petru, președintele întovărășirii agricole din satul Cheresig, regiunea Oradea, Florea Ion, președintele G.A.C., comuna Ceacu, regiunea București, Maria Zidaru, președinta G.A.C. „Steagul lui Lenin” comuna Ambud, regiunea Baia Mare, și alții.

Aducînd participanților la adunare un călduros salut din

Stabilirea numărului de circumscripții electorale

Potrivit art. 39 din Constituția Republicii Populare Romine, Președintele Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romine prin Decretul nr. 638, a stabilit pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională, ce vor avea loc la 3 februarie 1957, un număr de 437 circumscripții electorale, repartizate pe regiuni după cum urmează:

Regiunea Bacău 24 circumscripții electorale; Regiunea Baia-Mare 18 circumscripții electorale; Regiunea București 39 circumscripții electorale; Regiunea Cluj 31 circumscripții electorale; Regiunea Constanța 16 circumscripții electorale; Regiunea Craiova 38 circumscripții electorale; Regiunea Galați 26 circumscripții electorale; Regiunea Hunedoara 14 circumscripții electorale; Regiunea Iași 23 circumscripții electorale; Regiunea Oradea 21 circumscripții electorale; Regiunea Pitești 28 circumscripții electorale; Regiunea Ploiești 34 circumscripții electorale; Regiunea Stalin 23 circumscripții electorale; Regiunea Suceava 23 circumscripții electorale; Regiunea Timișoara 30 circumscripții electorale; Regiunea Autonomă Maghiară 18 circumscripții electorale; Orașul București 31 circumscripții electorale.

Delimitarea circumscripțiilor electorale este stabilită în anexa Decretului nr. 638.

partea C.C. al P.M.R., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a făcut o expunere asupra sarcinilor F.D.P. în alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională a R.P.R.

Printre altele, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a spus: „Alegerile pentru Marea Adunare Națională, care vor avea loc în curînd, vor prilejui un bilanț al realizărilor regimului de democrație populară din ultimii patru ani. În același timp, ele vor contribui la dezvoltarea și îndreptarea lipsurilor ce există în diferite sectoare de activitate.

Ne vom strădui să fie desemnați drept candidați oameni demni de această cinste și de încrederea poporului, oameni devotați trup și suflet patriei noastre scumpe și cauzei socialismului, legați de masele populare, cunoscuți și stimați de ele, oameni cu inițiativă, energie și spirit gospodăresc, cu o înaltă ținută morală, capabili să aducă un aport de preț în opera de conducere a statului nostru”.

Siria — ținta unui nou complot imperialist

De-abia au încetat bombardamentele la Port Said, de-abia au început să fie îngropați eroii Egiptului și să fie numărate victimele acestui mișcav complot pus la cale de Anglia și Franța cu ajutorul Israelului și, iată, forțele agresive urzesc un nou complot. De astă dată, obiectivul e Siria iar coada de topor Irakul. Pretextul e însă și de astă dată la fel de străveziu.

Preținzînd că Siria ar constitui pasă-mi-te un focar de război în Orientul Mijlociu, „pacifictorii” Egiptului, cei care au semănat moartea în rîndurile populației nevinovate din Port Said și din alte orașe egiptene, se pregătesc să ducă un nou război, cică preventiv, împotriva unui alt stat mic — Siria. Acum însă nu mai sînt doar trei agresori, ca în cazul Egiptului. Pactul de la Bagdad unește Anglia, Pakistanul, Turcia, Irakul și Iranul. Aceste state, încurajate de Statele Unite ale Americii, pregătesc un complot împotriva Siriei, sub pretext că ar fi... amenințate de o țară mică și pașnică cum este Siria.

Israelul, după cum s-a văzut, a fost un partener comod în aventura din Egipt. Irakul, însă, nu pare a fi la fel de comod pentru aliații său. Căci, în vreme ce la Londra, la Paris și la Washington se discută cu apringere problema agresiunii

împotriva Siriei, la Bagdad și în întregul Irak, poporul cere cu tot mai multă înflăcărare demisia lui Nuri Said — unealta englezilor. Grevele și demonstrațiile nu se mai sfîrșesc. Poporul irakian, armata sa, se opun cu îndrjire planurilor imperialiste.

Statele Unite ale Americii au încheiat un acord cu membrii pactului de la Bagdad. Totodată S.U.A. au anunțat că vor avea o participare activă la unele comitete ale pactului. (Ziarele)

— Cred că e momentul să pun și aci mina pe...volan!

Atacul tilhăresc anglo-franco-israelian împotriva Egiptului a dus la unele rezultate ca totul neprevăzute atât pentru agresori, cât și pentru o serie de alte țări apusene. De curînd în Franța a fost introdus sistemul cartelelor la benzină. Restricții mari au fost introduse la produsele petrolifere în Anglia, Belgia, Olanda. (Ziarele)

— Ciudat efect a avut conferința mea despre necesitatea și binefacerile agresiunii în Egipt!

(Desen de NIC. NICOLAESCU)

NICOLAE ȚĂTOMIR
Fabule miniaturale

Broasca

Să mă umflu cât un bou?
Naiutate cu ecou!
Ați văzut, din modestie,
Vreun bou gras să se subție,
Ajungând, la o adică,
Cât domnia-mea de mică?
Boul, ca și mine, are
Vechi instinct de conservare...
Numai că, pricepi matală,
Fabula ni-i jungă în șale!

Melcul

Mă grăbesc încet, și-n spate
Eu port casa, visul, toate...
Nu-i prea strașnic, dar e clar:
Merg, deși sint sedentar.
E mai trist (și meriți vergi)
Să rămii pe loc, când mergi!

Struțul

Nu-i devărat că-mi bag
Capul în nisip, Poveste!
Basmu-acesta nu mi-i drag.
Cum nici leul drag nu-mi este.
Șerpi mă pîndesc tăcuți,
Tigrii mă gonesc pe dune...
Dulce-i carnea mea de struț,
Ouăle-mi sint mari și bune.
Dacă-ar fi să-mi vir'ăst chip,
Cum se spune, în nisip,
L-aș băga cu toț cu mine
Dar... de-a dumnealor rușine.

(Desene: I. POPESCU-GOPO)

ÎNTÎMPLARE VÎNĂTOREASCĂ

Cînd a vestit prin sat unul Uzdup,
Că prin izlazul mohorit
S-a pripășit o namilă de lup,
Fără-a mai pierde o clipită,
Indată gospodarii-au hotărît
Că fiara trebuie stirpită.
Zis și făcut! Încă din zori
S-au adunat maeștrii vînători!
Era zăpada albă cum e cașul —
Și-n fruntea lor era unul Pușcașul!
Și tuturora le părea un fleac
Să-i vină lupului de hac.
Dar cînd fu gata să pornească
Brigada lor vînătorească,
Pușcașu se gîndi în sinea sa
La sfat o clipă să mai stea:
Cum să pornești la vînătoare
Fără să ții o cuvîntare?

— Bravi vînători! Mai marii peste sat
O cinste-aleasă ne-au incredințat!
O cinste-aș spune — uriașă:
Să tirbăcim țivina buclucașă!
În cinstea-acestei cinste — se cuvîne —
Ca să ne meargă bine
Și ca s-avem noroc
Să tragem cite-o salvă: „Foc!”
Și fiindcă-aleșii fost-am tocmai noi
Și pentru marea perspectivă
De-a deveni — poate — eroi —
Și — în sfîrșit — spre baftă și noroc
Eu mai propun trei salve: „Foc!”
(Și hohotiră, deal și vale
De-mpușcături și de urale
Și pînă seara-au tot trosnit
Pușcoacele necontenit!)
În plină noapte, lupul speriat
Se năpusti — nălucă — peste sat.
Pușcașu-al nostru, cel dibaci
Apasă iute pe trăgaci!
Dar — pasămite — cum să tragă?
De-atîtea salve de urări,
De-atîtea bufnete prin zări
Se irosise pulbera întregă!...

Se-ntîmplă-așa și-n viață uneori!
Se-adună unii oameni de cu zori:
Saluturi, surle, tobe și-n sfîrșit
Pe treabă cînd se pun, aști vînători
Găsesc că pulbera... s-a irosit!

(După Bohnov și Kostjukovski)

MIHAIL COSMA

De la caz la caz!

INSPECTORUL: „Aici tre-
buie să fac o verificare mai „te-
meinică”!

(Desen de GH. CHIRIAC)

GRIJULIU PREȘEDINTE

A plouat toată noaptea. A-
cum suflă un vînticel
rece și pătrunzător. Ion
Ursu, președintele G. A. C. din
Noul Săsesc, raionul Sighișoa-
ra, își ridică gulerul la scurtă
trăgîndu-și capul între u-
meri. Trece pe lîngă un maldăr
de cărămizi acoperite cu o
mină de paie. „Astea-s pentru
grajd. Își spune președintele
Cînd dracu'om face și grajdul
ăsta? Cîpe l-o fi pus pe fostul
președintele Munteanu să cum-
pere vite, lăra să facă grajd?
Asta se cheamă să-ți complici
 existența. Uite, cărămizile sîd
în ploaie și vînt, s-au stricat
iar cimentul!”

Cimentul este și el adăpostit
cam la fel cu cărămizile.
„O mai fi bun?” — se întrebă
tovarășul Ursu, și apropiindu-
se de stivă lovi cu vîrful
bocancului într-un sac. „Polțim:
s-a făcut piatră. Acum nu mai
e ciment, ci beton”. Se uită la
ceas: „Măi să fie, e nouă! Și
la șapte aveam ședința cu Con-
siliul de conducere al gospo-
dăriei!”

Simte un tel de mahmureală.
Capul îi este greu, limba um-
flată și cerul guri amar ca fie-
rea. Ziua trecută a cheuit zdra-
văn

În fine, a ajuns. Deschide
ușa și un val de fum de mahor-
că îl îneacă. Se strîmbă puțin,
tușește și intrînd, se așază la
biroul lui.

— M-a lînut președintele sfa-
tului de vorbă despre achiziți-
ile astea — încearcă el să se
dezvinovătească. Decî să trecem
la chestiunile de pe ordinea de
zi, Gospodăria noastră s-a în-
scris să dea pentru achiziții, în
mod benevol, 2.000 kg. de grîu.
Dar eu aș zice să rămînem la
cele 500 kg. pe care le-am dat.

Cîțiva au murmurat niște
șoapte neînțelese. Murmurul
avea în el ceva care-l supăra
pe președinte, dar se grăbi
să-și urmeze șirul vorbirii:

— Acum mai am ceva de
propus: știți, cu clopotarul...
— Cu clopotarul? Care clo-
potar?

— Ei frate, clopotarul de la
biserica. El își pierde timpul
ca să tragă clopotul și pentru
asta nu primește nimic. Gîndi-
ți-vă și voi, doar sintem creș-
tini, nu? Eu 'zic să-i dăm 400
kg. de grîu și 400 kg. de po-
rumb.

Cîțiva s-au înecat într-o tuse
ciudată. Alții n-au mai putut
tuși, fiindcă rămăseseră cu gu-
rile căscate. Unul singur însă
a reușit să-și ridice glasul:

— Clopotarului dă-i dumnea-
ta din grîul dumitale, tovarășe
președinte, iar noi să dăm din
grîul nostru pentru achiziții.

Indată întreg consiliul a
prins curaj și într-un singur
glas a dat dreptate celui care
vorbase. Ion Ursu, roșu la fa-
ță ca un rac fierț, s-a ridicat
de pe scaun și cu glasul răgu-
șit a strigat:

— Așa, va să zică vă opuneți
președintelui vostru? Lasă că
vă învăț eu minte! — Și-a
zbughlt-o pe usă, fără să mai
încheie ordinea de zi.

Dinspre sat vîntul domol a-
ducea dangătul monoton al
clopotului de la biserică.

Epigrame

Popa Florin, medicul
șef al raionului Potcoa-
va, împreună cu cîțiva
prieteni de ai săi, a folo-
sit mașina de salvare
pentru a merge la un
chef în comuna Tufeni:
Se-înțelege, cred, pricina
C-au făcut cu ea plimbarea.
Ei, cum au văzut mașina,
Au găsit în ea... salvarea!

Inginerul Condurache
de la G.A.S. Popești Le-
ordeni nu ia măsuri de
adăpostire a mașinilor
agricole, pretinzînd că
fiind unse, mașinile nu
pot rugini.

Stau mașinile ascunse
Sub zăpada ce-a picat.
Ce folos că ele-s unse,
Dacă dînsul nu-i... frecat?

VICTOR TEODOR

M. POP

(Desen de POSA)